



# Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

PODSEKRETARZ STANU  
Paweł Zgórzyński

DPS-IV.070.7.2024.KG  
Warszawa, dnia 26 lutego 2024 r.

Pan  
Marcin Wiącek  
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,  
w odpowiedzi na pismo z dnia 7 lutego 2024 r. o sygn. VI.7217.1.2024.ZŚ, dziękuję za zainteresowanie kwestią osób w kryzysie bezdomności.

Uprzejmie informuję, że Wojewodowie w grudniu 2023 r. zostali oficjalnie poproszeni o przygotowanie i koordynację działań związanych z realizacją *Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych*.

Badanie zostanie przeprowadzone w nocy z 28 na 29 lutego 2024 r.

W celu kompleksowego przygotowania realizatorów do przeprowadzenia badania, Urzędy Wojewódzkie zostały zobligowane do zorganizowania spotkań informacyjnych i ewentualnych szkoleń z przedstawicielami wszystkich służb zaangażowanych w realizację przedsięwzięcia, w tym policji, organizacji pozarządowych i streetworkerów. Niezbędne jest również wyznaczenie Wojewódzkiego Koordynatora Badania w każdym województwie, natomiast w gminie – tzw. Gminnego Koordynatora Badania, który będzie podlegać Wojewódzkiemu Koordynatorowi Badania. Powyższe ma zapewnić skuteczną realizację przedsięwzięcia.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ze swojej strony zaktualizowało formularz/kwestionariusz niezbędny do przeprowadzenia badania, którym mają się posługiwać osoby je przeprowadzające. Ponadto, opublikowano tablice zbiorcze do kwestionariusza, które będą przydatne do zebrania danych statystycznych ze wszystkich gmin i pozostałych jednostek samorządu terytorialnego. Równoległe udostępniono tzw. Ogólne wskazówki związane z przeprowadzeniem badania.

Pragnę zaznaczyć, że przygotowując tegoroczne badanie Ministerstwo wzięło pod uwagę postulaty sygnalizowane przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Szczególnie w kontekście aktualizacji formularza/kwestionariusza, którym mają się posługiwać osoby przeprowadzające badanie (pracowano w odniesieniu do pisma Pana Rzecznika z dnia 29 listopada 2018 r. o sygn. IV.002.2.2016.ZŚ). Tym samym kwestionariusz przykładowo zawiera pytanie, czy badanie jest przeprowadzane w mieście powyżej 100 tysięcy mieszkańców, oraz uwzględniono i rozszerzono pytania związane z obywatelstwem, w tym wyszczególniono obywatelstwo ukraińskie, danych o azylu i statusie uchodźcy. Rozszerzono również zapisy związane z potencjalnymi aktualnymi rodzajami miejsc pobytu osób w kryzysie bezdomności.

Ponadto, w kontekście publikacji pt. „Pokonać bezdomność 2023 Deinstytucjonalizacja usług, profilaktyka w gminach, badania populacji”, która została przygotowana w ramach

zadania współfinansowanego ze środków Ministerstwa, uprzejmie informuję, że wzięto pod uwagę rekomendacje w niej zawarte. W szczególności w odniesieniu do konstrukcji kwestionariusza badania i planowanych analiz po zakończeniu badania.

Warto zauważyć, że zarówno ww. pismo Pana Rzecznika z listopada 2018 r. jak i ww. publikacja pt. „Pokonać bezdomność 2023 (...)”, podnosiły kwestię aktualizacji formularza badania w oparciu o tzw. *Kwestionariusz DreamBIG!*. Zostało to uwzględnione i tak w badaniu, poza wcześniej wymienionymi kwestiami, znajdują się przykładowo pytania związane z wykształceniem, z kim osoba w kryzysie bezdomności gospodaruje, rozszerzono katalog wydarzeń związanych z przyczynami bezdomności.

Badanie będzie przeprowadzone w obowiązującym porządku prawnym i tym samym w oparciu o definicję osoby bezdomnej wynikającą z art. 6 punkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.). Jednocześnie zaktualizowany przez Ministerstwo kwestionariusz badania, zakłada dotarcie do osób w mieszkaniach wspomaganych i treningowych, co można odnieść do szerszego spektrum pojęcia bezdomności. Również badanie ma być przeprowadzone w takich miejscach jak domki działkowe, altany działkowe i w ośrodkach dla uchodźców.

Agregacja danych będzie sporządzana – podobnie jak to miało miejsce podczas poprzedniego badania – o każdy indywidualny kwestionariusz. Dokumentacja z badania jest szczegółowo wprowadzana do specjalnego rejestru statystycznego oraz archiwizowana. Ministerstwo będzie posiadało dane ze wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Analizę danych planuje się przeprowadzić w szerokim kontekście.

Jednocześnie, uprzejmie proszę o przedstawienie propozycji i dobrych praktyk związanych z badaniem osób „zagrożonych bezdomnością” i „wychodzących z bezdomności”, kwestii zdefiniowania tych osób oraz sposobu dotarcia do nich. Mając na względzie zbliżający się termin tegorocznego badania, propozycje te mogłyby ew. zostać uwzględnione w kolejnych badaniach, jednocześnie mając na względzie istniejący porządek prawny.

Ponadto, uprzejmie proszę o dołączenie w roli obserwatorów do posiedzeń Komisji Ekspertów ds. Przeciwdziałania Bezdomności przy Rzeczniku Praw Obywatelskich przedstawicieli Departamentu Pomocy Społecznej, Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, jako komórki odpowiedzialnej za sprawy związane z problematyką osób w kryzysie bezdomności.

Z wyrazami szacunku  
z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej  
Paweł Zgórzyński  
Podsekretarz Stanu  
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/